

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

ОФИЦИАЛЬНЫЙ ОРГАН ЗАКОНОДАТЕЛЬНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ УКРАИНСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА В СЪЕДИНЕННЫХ ШТАТАХ АМЕРИКИ

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ГРН ЦЕНТА... Ч. 152. Джерзі Сіті, Н. Дж., четвер, 2 липня, 1925.

VOL. XXXII. No. 152.

Jersey City, N. J. Thursday, July 2, 1925.

ПРИНТОВИЙ

Заповідь страйку в копальнях
м'якого угля.

СКРЕНТОН, ПА., 30. червня. — На конференції представників антрацитових (твердого угля) майнерів заявив голова Об'єднаних Майнерів Америки, Джамі Л. Лунс, що Пенсильванська залізниця, а також Джамі Л. Ракефелсер, молодший, міністер скарбу Ендрю В. Меллон і Чарлз М. Шваб змовилися, щоб знищити юнію бітумінових (м'якого угля) майнерів. Вони, казав, хотять зломити умову з Джексонсона, Флоріда, з 1924 року, яка мала бути в силі до 1-ого квітня, 1927.

Колиб вони до цього довели, казав Лунс, то 158,000 бітумінових майнерів виступить до страйку.

БОЯТЬСЯ СТРАЙКУ.

ВАШИНГТОН, Д. К., 30. червня. — В тутешніх урядових кругах бояться вибуху углевого страйку.

Представники правительств кажуть, що тепер промисла в Америці продукує багато і тому в Америці тепер доба добробуту. Але якби вибух страйку в углевому промислі, та-се спричинило-б застій в цілому промислі і заперд теперішнього добробуту.

СТРАТИ ІЗЗА ЗЕМЛЕТРУСУ.

САНТА БАРБАРА, Каліфорнія, 30. червня. — Обчислюють, що місто Санта Барбара потерпіло наслідком землетрусу на \$30,000,000 грошової втрати.

Землетрус убив 10 людей, а 20 потерпіло покалічення. Місто приступає вже до відбудови й апелує до банків у цілій Америці, щоб дали йому в се позичку в сумі \$20,000,000.

Міська управа дає про населення, яке спить на траві, до-сталяючи йому поживи.

В місті поволі вертається нормальне становище. Склапи одностайно; банки теж уже одичнені. Румовища спровола очисують.

БАТЬКО КУЛІДЖА ВИДУЖУЄ.

ПІЛМОТ, Вермонт, 30. червня. — Президент Кулідж влітає тут разом з жіночкою своєю хворою батька. Йому вже трохи леще і лікарі заговорили, що се зморю до ліпшого. З уваги на те президент з жіночкою виїхав автомобілем до Свомпскаста, Месс, на дальній вакіш. Президент поспішає, бо в північню Месса відголосити промову в Кембриджі з приводу обходу 150-их роковин об'їзду Вашингтоном команди над континентальною армією.

День 4-ого джувала, який є для Куліджа не тільки днем незалежності, але і днем його уроду, буде він обходити у Свомпскаста.

КУЛІДЖ ВЕРНУВСЯ.

СВОМПСКАСТ, Месс, 30. червня. — Президент Кулідж вернувся вже сюди з Пілмот, Вермонт. Він їхав автомобілем. Переїхав 182 милі за 7 годин.

МОЛІТВА ЗА АМЕРИКУ.

НЬО ЙОРК, Н. Дж., 30. червня. — Кардинал Гейс доручив усюму духовенству і вірним ньюйорської католицької архидієцезії молитися для 4-ого липня с. р. за безпеченство Зауєчних Держав.

В день незалежності Америки, казав кардинал, кожний людяний горожанин Зауєчних Держав мати-ме змогу при-зачуватися над своїми обов'язками для свого свого краю.

НАДВИШКА У ПРИХОДАХ.

ВАШИНГТОН, Д. К., 30. червня. — Американське міністерство скарбу обчислює, що дня 27-ого с. м. була в бюджеті Зауєчних Держав надлишка у приходах в сумі \$250,000,000.

На суму надлишки президент Кулідж хотів би зменшити податки.

ЛІЦІАЦІЯ КОРАБЛІВ.

ВАШИНГТОН, Д. К., 30. червня. — Урядова корабельна рада одержала 22 заохочення на купно 200 кораблів, які американське правительсто побудує до війни світової війни.

Липш одні з бірм, що хочуть купити кораблі, хоча закупити всі 200. Се Бостон Аері енд Метс Компені з Болдвіном, Ма. Вона предкладала ціну \$1,370,000.

Інші хотять закупити інші частину кораблів.

ДОВГ ІТАЛІЙ.

ВАШИНГТОН, Д. К., 30. червня. — Італійський делегат Маріо Амберті вернувся на короткий час до Італії задля обговорення з наадою своєю родинного делу. На час його неприявля переправля по шляху Італійського воєнного доугов Америці будуть здержані.

ДОВГ РУМУНИ.

ВАШИНГТОН, Д. К., 30. червня. — Американське правительсто викине небором естету доу до Румунії з доважання, щоб полагали військовий дог.

Румунія вже умирнула з латинськими домижками, але справу доугов Америці ще не подала.

Амеріци випла воя \$45,000,000.

БОЛЕРА БУВШИЙ ГОВЕРНОР.

НЬО ГЕЙВЕН, Конн., 30. червня. — Тут помер нині Родольф С. Бударф, четврий тому 16-ти був гвернером сестри Коннектикута.

Українські Громадяне!

Чи Ваша громада не повинна причинитися своєю жертвою до ратовання українського народу від голодової смерті?

Чи хвиля страшної руїни на українських землях не зеднає нас знова в одну могучу сімю і чи ми, українська заморська імміграція, не відповімо гідно на ляхський терор і насильство?

Кличемо ще раз:

ДО ПРАЦІ! СПІЩІТЬ НА НАРОДНІ ВІЩА ТА СВОЄЮ ЖЕРТВОЮ ПОМОЖІТЬ КРАЄВИ!

По інформації пишіть до:
ОБЕДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
В АМЕРИЦІ.

БОРА ВИВІРАЄТЬСЯ НА ЗАХІД НА АПІТАЦІЮ ПРОТИ СВЯТОГО СУДУ.

ВАШИНГТОН, 29. червня. — Сенатор Бора, председатель сенатового комітету для загранічних справ, виїхав нині до західних стейтів на довшу туру з відвітками проти приступлення Зауєчних Держав до світового суду. Буде він говорити в стейтах Вашингтоні, Орегоні та Айдаго.

КУЛЬТУРНА ПРАЦЯ НА ЧУЖИНИ.

Дня 30. мая відбувся в Загребі в сали хорватських письменників відіт п. В. Войтавівського, голови тамошнього „У. Т. Просвіта“ про Івана Франка. Після відітви відіспівав хорватський хор „Бранімір“ українські ліси про фортепианному супроводі п. Войтавівського.

НОВА РЕПТИЛЬКА.

Від певного часу виходить у Варшаві часопис „Стражница польська“ призначена на кріплення патріотичного „анімушу“ польських культуртрегерів на „креслах“ та на баламучення маю відомими одиницями. Не в тім біг редактори швидко побачили, що польською мовою до українського селянина не доберуться та рішми переставили частини „українізації“ згаданої газети. 1 ось від мая зачала виходити поруч „Стражница польської“ її поестра „Стражница українська“ (що за дивовижна назва!). Ріжнина цієї найвіршної рептилки від всіх інших хайбібських часописів є тільки та, що польський уряд, задля мощи діржавних фінансів, не дає вже безпосередніх матеріальних фондів, а обмежилися тільки до „моральної“ підтримки у виді старостинських наказів до поодиноких громад передплачувати нову рептилку.

ИНТЕЛІГЕНТНИЙ НЕДОЛЮД.

ДОК.

В час „Jutarni List“ (Загреб) з 25. мая поміщено вістку, що колишній український громадянин і кандидат на виного до Хомадовської навісав в хорватський мові працю по „Сучасну Польщу“ зі становища польських переможців. Очевидно, п. др. Хомадовський іст польський хліб (скажи томо хліб билито українськимися словами?), бо є пресовим референтом в польських запердних конжаути, і співає пісню на хаалу розбийської Польщі. Але де характер і мейт народний?

ЧУЖА ПРЕСА ПРО УКРАЇНСЬКІ СПРАВИ.

У великим бігородським дивизику „Новости“ появилася кілька довших статей про Україну, а зокрема про Східну Галичину, пера нашого земляка п. Л. Бузда, який стає співробітником свого органу.

ВИНАХІД НАШОГО ЗЕМЛЯКА В ЮГОСЛАВІЇ.

Українці, ф. Михайло Берсермський, винайшов універсальний апарат — музичну машину до писання нот. Винахід важкий, бо машина з повною точністю і рівночасно пише ноти, які композитор грає на фортепіані, фігармонії або на органах. В сей спосіб не згубиться ні одна музична ідея, бо музична машина занотує й її найменше притиснення пальців на інструмент. Винахід має велику будучність, бо машини час парохом в нашій галицькій колонії у Сибіро, а тепер є парохом у Славонії, в селі Пшкоревцях, також між Українцями, але автохтонами.

РЕВІЗІЯ ТА АРЕШТИ.

Дня 14. мая б. р. перевелася львівська поліція основну ревізію в мешканцю Фелора Матчака, якого арештувано в Тернополі, куди виїхав як іквасент владнашчани „Червова Калина“. При тій нагоді польський Шерльох-Гольмський зробили небажаний „відвідини“ й иншим Українцям, які случайно мешкають у тій-же самій кампанії. Десь пізніше переведено трус у студ. філ. А. Цибульського. Шукали дуже точно, навіть на стриху та в пивничах.

ЖІНОЧИЙ РУХ В ЗБОРІВ-ЩИНІ.

Дня 31. травня відбулися в Зборівській першій загальній зборі філії т-ва „Союз Українок“. На зборі виволок багато Українок з міста і повіту. Від тамашньої філії „Прогресив“ привітав український делегат Сіницький. Над рефератом п.ні-О. Богаченко виволок обширна та різнорічна дискусія. Збори рішили приступити негайно до практичної праці. Між иншим рішено заснувати з рамени т-ва кухню для зльюкатованих українських урядовиків. При тій кулі були й рівночасно веліні курси варення для діточ. Головою т-ва вибрано п.ні-О. Куликову, а головою організації секції п.ні-О. Богаченко. Е. н. Л. Бузда, який стає співробітником свого органу.

Промислова криза і безробіття в Англії.

ЛОНДОН, 30. червня. — Сьогодні постави в палаті громади буншій прем'єр а тепер провідник альянсу Редсфелд Мекдоналд внесення на осуд прем'єра Стенлі Болдвіна за се, що не веліо зарадити безробіттю, яке шораз то зростає в Англії.

Перед голосуванням над нас внесенням, прем'єр Болдвін заіграв спою і сказав, що він не гадє перестити, що тепер в Англії промислова криза і безробіття, яке довше зростає, але він заіграв, що правительсто працює, аби набувуче запевни тиньку заряду спою лику. Наперд, казав він, поможе трохи висше тарифа, яка спинить аріз чужих товарів до Англії і тимсамим поспомить збутові домашніх виробів. Далі казав він на прихереження золотого м'яра грошів в Англії, яке, казав, причинилося до усталення в промислі, а тимсамим буде теж і зарядоу в кризі.

Відтак він заіграв, що признає, що тепер велика скрута в улевому, сталевому і перезовому промислі, але поаа тим чорним п'ятима, казав, треба бачити і несе спільно, а саме, треба признати, що не звачаючи на всі кризи англійський народ таки живе шораз краще.

Вкінці він докарив, що англійський углевий і сталевий промисливе поступав з духом часу і тому не може відкрити суперництва із сими промислами Америки або других держав (Німеччини), котрі задовляють себе всі модерні улашуння.

Долов теж, що правительсто Англії мусить подати, щоб американський фільмовий промисл в евинках англійського. В голосуванням внесення Мекдоналда впадо. За ним було лиш 143 гласи, а проти нього 373 гласи.

ШОВК ПОДОРОЖЬЕ В АНГЛІЇ.

ЛОНДОН, 30. червня. — Завтра входить в життя постанови про тарифу на шовк. Наслідком того шовк подорожже вже від завтра. Шовк істаті засоби шовку ше перед тарифою, тутешні торговлі заігнали дуже багато шовку з умовою достааи перед 1-им липня. Девід достааи не могли поспіти впору і їм посліають великі набори літаками. Також багато шовку приїшло нині з континентальної Європи в пошто-вих пакетах.

В складах нині великий попит на шовкові вироби, а особливо на женські панчохи. Вгадують, що від завтра ці панчохи подорожють по 50 до 75 центів на гарі.

В ГОСТІХ У РІДНОМУ КРАЮ.

ДАБЛІН, столиця Ірландії, 30. червня. — Сюди приїхав з Австрії архієпископ Меннікс, відомий старий ірландський пастр.

Його приймали послані з республіканської партії під промовом Імона де Валери.

ЯК ФРАНЦІЯ ВИЙШЛА НА РОСІЇ?

ПАРИЖ, 30. червня. — Тут ведуться вже кілька тижнів переговори між делегатами Франції і російського совєтського правительства у справі давніх російських довгів.

Переговори ведуться головю про сплату 16 мільярдів золотих франків, які позичила Росія у Франції на рішні будови (залізничні, шляхи і т. п.) і на які французькі банки акцвали бонди, котрі розпродані кільком мільонам лірибик италійців. Від набуху російської революції ці шаланик не одержали пропенту від Росії, лиш за одири-квиплатили французське правительсто. А тепер вони дурно передеркують купони, але ніхто їх не хоче викупити.

Французьке правительсто мільонами своїх шалаників дуже журиться, бо се-ж мільони виробів, і тому дуже настає, щоб Росія згодилася свої довг і проент заплаити.

Французька делегація предкладала російській, щоб доручила спою урядови признати довг 16 мільярдів франків і заігдал довг за проент в сумі 4 мільярдів франків, себто разом 20 мільярдів (blatons) франків, з тим, що Росія має заплаити проент по 10-літній проволоті.

Російська делегація згодується признати довг, але тоді-ж тільки на половину проенту, а другу половину хоче відчислити на страти, які Франція спричинила відчас наїзду на російську територію. Одночасно російська делегація домагається також позички від французьких банків на сплату проенту.

ФІНАНСИ ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 30. червня. — Міністер скарбу Кайо відібув нині наряду з урядовою Банку Франції у справі випуску нових 5 мільярдів паперових франків, на які дав спою згоду французький парламент.

Він відібуває теж конференції з директорами банків у справі видачі золотих бондів нової французької державної позички.

ПОБЕДА ФРАНЦУЗІВ.

ПАРИЖ, 30. червня. — З Марока (в Африці) постволож, що французьке військо побіло в винуду суботу вдалі Ріфія (марокканське гірське пасмо) в долині Лебін. Там погало 300 Ріфія.

ЗА СКОРАВАННЯМ ПАПШОПТІВ.

БРУКСЕЛЬ, столиця Бельгії, 30. червня. — Тут відбувається з'їзд федеральних торговельних товариств. Має закінчитися з'їзд гостями домагається систематичного одностайного поведіння для навічання.

published daily except S

Edited by Editorial Committee.

За кожну зміну адреси платитись 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
В Канаді належить вислати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order
Телефон "Свободи": 498-Montgomery. Тел. У. В. Союз: 1838 Montgomery
Адреса: "СВОБОДА", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

3 Пінтсбурга, Па., пишуть знова таке:

Посілаю Вам чек на \$28, який жертвували салду юціфоброді: п. Івану Маргу \$20, а саме \$10 на голоду чекі сего, \$5 на Ріану Школу, \$5 на ниваліці. Перу Кулаі і Федор Семко з Реніці, Па., зібраві і забаві \$9. Жертвували салдуці: І. Чені, Г. Боріан, П. Кеті \$8. Семко, М. Маргу, Г. Соолодені, Керіні Кобасі, В. Шабатору по \$1, Н. Н. і Н. Н. по \$0. Щ. Жертви признані на українських партізи. З пошаною

В. Шабатура.

Відтак патріотична громада Сиракюз, Нью Йорк, відзивається в друге ось як:

Отеці чотирин листів до Обидваєння показують, що хто хоча бавляв партію, тому не треба аж жаліти на віче. Жертовний громадянин, який добув свій самий сьвій національний обов'язок, має пам'ятати як український народний діл у своїй одній селі, так і внаслідок своїх односельчанам у кущах на одній селі. Він має пам'ятати за українських іннаїталів при нагоді, особливо за подяками українським монархам. Він нагадає собі на чужині, Обидваєння на писанку до Річної Школи на кожних збох з якого сьвого клубу. Як він прийде на забаву до сьвого товаришів з якого сьвого гравиду, він на вид бачить американського хліба негадає собі на тих сьвих братів і сестер, від тепер у краю не мають куща чорного хліба. Коротко кажучи, тепер український громадянин пам'ятає за потреби сьвого народа при всякій нагоді. Несвідомий пам'ятає лише на те, що хтось там не робить того, що треба. Свідомий дає на всі вікі роза вічням. Несвідомий викручується від давання на яку спосіб: то неадого серез громади, то непогодю, то релігійним сваркам, нічого не дає до українських хруїнів з триста діл тому назад. Свідомі дають, свідомі дають і запомогають націю, і будують державу, а неспівомі скигають і скигають на себе і других, і нічого не роблять. Та свідомі в свої тяжкій, над-свідомі неспівомі дають більше ділянки здорового віку.

світ, що він експлуатував. Хочете інформації, гостиність до секретаря його товариства або братства, відвідуу Ю. Союза а він з охотою пояснить всі її великі користі, які за такою низькою членською платою дає Український Народний Союз.

Александр Варин, секр. від. У. Н. Союзу, с. 305
903 North 6th St.

До всякого проекту можна ризико ставитися. Зокрема, проєкт о. Л. Хоми назвати «східним» або нехристиянським, або несприятливим, практично або невадним, корисним або шкідливим. Що, говоря, то розумію? Поставити одяк до шоготак, як поставився єп. Хошинський в своїм останнім посланні, це вже надто оригінально. «Ось що пише єп. Хошинський: «Один з священників у Львові безсмертно (1) в світській красісепіс пропонує отвореннякапелли Раді церковної, яка бичувала й постоювала за права Церкви, себто (2). шоби вона

КОГО ДНЕСЬ НАМОВИТЕ ОБЕЗПЕЧИТИСЯ
В У. Н. СОЮЗІ, ТОЯ ВАМ ЗА ЦЕ ВДЯЧНИЙ
БУДЕ ВСЕГДА

це для народу. Не хочемо
вже дивитися на слова, але
діла. Най свідчать про сві-
стість громади не гучні сло-
ва, а факти, які представляють
цифри. Лях-наїзник-кат
тирає руки, коли він може
хвалитися, що він згла-
стільки-а-стільки наших
дтей, а ми повинні затирати
ки, коли ми не можемо показу-
ся, що ми вражали стільки

Товариство Зап. Січ. від. 385 У.
С., ухвалило а каси \$50.00, Укр. Р.
зичне Тов. \$5.00, даліше на пок
пресідателя Тов. Зап. Січ на міт
гу і на гали на Бали зложили О.
Крмта \$4.00, Н. Кіт \$2.15, даліше
да долари зложили: Н. Бойко, Я.
гвин, О. Козак, Ів. Козак, Н. Грубр
Я. Грубрин; по одному доларови
зложили: М. Хас, Вас. Козюк, О. Шаб
ра, П. Греськів, Ір. Шмгаіновск
В. Рефко, К. Соів, М. Пасіков

Зубрицький, П. Бутрин, П. Андрушук, П. Парцей 65 ц.; по 50 ц. зложити: Вонс, Д. Скрипич, Ів. Гринчук, Давонюк, Дм. Менюк; Д. Сомонюк ц. Загальна сума виносить \$185. Всі гроші перепаляю на руки Обединя.

В сей спосіб підняли Украї

Кличте на допомогу бо
які падають в боротьбі за
України!

По інформації пишуть н
но до Об'єднання Україн
Організацій.

М. Пипюк, Пасейк, Нью Дзі. — Ся частіна Вашої доўжыка запавідае й заклікне мадзян до учасці в пікніку не допісь, а оголошэнне.

вигінчення павільону.
взяти джитний Лінден або 1
висісти звідки дві мінути хо

Дороговказ: На Брод стр
вей і їхати до Сити лайн; та
до парку.
На сей Пікнік запрошув

М. Пипюк, Пасейк, Нью Дзі. — Ся частіна Вашої доўжыка запавідае й заклікне мадзян до учасці в пікніку не допісь, а оголошэне.

вигінчення павільону.
взяти джитний Лінден або 1
висісти звідки дві мінути хо

